

KUNSZENTMÁRTONI UJSÁG

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: a »Képes Világlap«-pal együtt
Egész évre 8 kor., félévre 4 kor., negyedévre 2 kor.
Megjelenik minden vasárnap. Hirdetéseket fel vesz
a kiadóhivatal.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
DR. KOVÁCS JOZSEF
ÜGYVED.

SZERKESZTŐSÉG: Kossuth Lajos-utca 1193. szám
Dr. Kovács József ügyvédi irodájában.

KIADÓHIVATAL: Wolf Dezső könyvnyomdája

A húsdrágaság

elleni küzdelem egyedüli fegyvere: a hatósági, vagy pedig a szövetkezeti alapon létesített *husszék*. Nagyon kevés város és község van már széles e hazában, ahol hatósági, vagy pedig szövetkezeti huskimérés ne állna fenn, mert vagy a hatóság gondoskodik polgáraitól, hogy jó és olcsó húst egyenek, vagy pedig a hatóság mellőzésével maguk a polgárok biztosítják maguknak az olcsó megélhetést.

Körülöttünk minden városban és községben szabályozva vannak immár a husárok, ahol hatósági-husszék nincs, ott a hatóság állapítja meg az árakat: csak egyedül Kunszentmárton az, hol a husárok megállapítására senki sem folyik be, hanem ezt egyedül a huskimérők szabják meg.

Csodálatos emberek vagyunk mi. Szomszédságunkban mindenütt 30-40 százalékkal olcsóbb a hús, mi ezt tudjuk és mégis, eddig egy szót sem szölkünk, hanem fizettük a drága húst, pedig nekünk is jogunk lett volna felszólalni az elviselhetetlen husárok ellen.

Ez, a semmi iránti nemtörődömség az oka annak, hogy a huskimérők nem vesznek bennünket komolyan. Tudják, hogy felbuzdulásunk *szalmaláng*, mely csak ideig-óráig tart. *Ezért nem esnek Kunszentmártonban a husárok*. Vagyis, nem adnak ránk semmit a huskimérők, hanem uralkodnak felettünk, — és ha fellépésünk kitartó nem lesz: *mindörökkön örökké*.

Legutóbb leközöltem három nagy város husárait. Mind olcsóbb volt a kunszentmártoninál. Figyeltem, vajjon milyen hatással lesz ez a kunszentmártoni huskimérőkre? Bizony mondom kedves olvasó, nem volt az semmi hatással, mert a husárok nem estek és nem alkalmazkodtak a szomszédok husáraihoz. A mi huskimérőink szíve, — úgy látszik, — kőből van és nincs fogékonysággal semmi jó és üdvös iránt. Vagyis azt tartják, *hogy a társadalom van ő érettük, nem pedig ők a társadalomért*.

A huskimérők ezen eljárása egy táborba hajtotta a hús fogyasztó közönséget. Belátta mindenki, hogy ez az állapot tűrhetetlen, valakinek engedni kell, *mert a huskimérők hallatlan husárait tovább fizetni nem hajlandó*. Minthogy a huskimérők nem engedtek,

a társadalom erélyes lépésre határozta el magát.

Megindult Kunszentmártonban a mozgalom, hogy a közönség, hatósági támogatás mellett, szövetkezeti huszékot, állítson fel, mert nincs más mód a husárok leszállítását elérni.

Ügyes eszme. Dicséret érte annak, ki azt megpendítette. Helyes, okos dolog Kunszentmártonban egy szövetkezeti huszékot felállítani, mert a polgárok nem arravalók, hogy azokat kiszípolozzák.

A terv az, hogy 1000 üzletrészt bocsátanak ki, egyenként 10 koronájával. Bizonyos, hogy az első héten tulajegyzés történik, mert nincs Kunszentmártonban senki, ki ne panaszkodna a húsdrágaság ellen. Így összegyűl 10.000 korona. Ebből felállítják a huszékot, fizetéses kimérőt fogadnak, marhákat vásárolnak — és tisztességes áron fogják a húst kimérni.

Ne áltassa magát senki, hogy e terv a jövő zenéje, mert ez igenis komoly ügy, komolyabb, mintsem sokan gondolnák. A közönség türelmes, türelme azonban végre is elfogy, úgy segít magán, ahogy tud. Eleget kért, könyörgött, meghallgatásra nem talált. Most a közönség lesz az ur, felállítja a huszékot és diktálni fog a huskimérőknek.

Igaz az a közmondás, hogy addig jár a korszó a kutra, míg el nem török.

Közönségünk eddig nem is gondolt arra, hogy huszékot állítson fel, de most már kénytelen vele, mert a husárok elviselhetetlenek.

Ennek pedig a huskimérők vallják a kárát, kik idejekorán nem hallgattak az okos szóra és nem látták be, hogy nekik is alkalmazkodni kell a viszonyokhoz.

Államsegély a községeknek.

Megmozdultak az ország magukra hagyott községei, tömörülésre készülnek és az állami feladatok teljesítéséért az állam részéről kárpótlást kívánnak. — Mozgalmuk jogosságát és kivánságaik igazságos voltát a törvényre alapítják, — a törvényre, mely az elmúlt évben a városok államsegélye biztosításakor elvileg kimondta, hogy az önkormányzati testületeket az állami teendők végzéseért államsegély illeti meg. — Gazdag, hatalmas, nagy anyagi erővel bíró városokat csak úgy, mint a legkisebbeket kárpótolja az állam, az állami teendők ellátásáért, — s ha a városok álláspontja szerint szükséges is az államsegély, — az állami kárpótlás kötelezettségének elve mégis érvényesült.

Az ország községei csak úgy teljesítenek állami feladatokat, mint a városok, s kitagadhatná, hogy nem elhagyottabbak, szegényebbek, gazdaságilag gyengébbek-e a községek, mint a városok?

Minden érdekkör, ha valamely állandóan felismert közös érdek által összekapcsolódik, ezen érdek kielégítésére szervezkedik. A városok sikeres szervezkedése meghozta a maga gyümölcseit, s joggal állítják a községek, hogy ha a városoknak, mint önkormányzati testületeknek, volt és van szervezkedési szabadságuk, a községeknek legalább is van közös kérelmezési joguk.

Az a különbség, mely város és falu között mindenütt a világon megvan, nálunk a legnagyobb. Ebből a tényből sokan azt a helytelen következtetést vonják, hogy ennek így is kell lennie és hogy a községben magasabb rendű, a lakosság kényelmére, egészségére szolgáló szükségletekről nem lehet beszélni. Igaz az, hogy ma még nem lehet beszélni róluk, de nem azért, mert nincs rájuk szükség, vagy azért, mert nincs meg a szükségérzet, hanem, mert a községek cselekvési és elhatározási szabadsága minimális, az állam pedig nem terjeszti ki gondoskodását a községekre oly mértékben, mint aminőt a községek nemzet és államfenntartó minősége megkövetelne.

A nemzeti törekvések legjava nálunk a városok felé fordul és ez alól az egyes, erős akarattal is nehezen képes magát felszabadítani. Hasonlítsuk össze a város kövezett, világított utcáit, szórakozó helyeit, magasabb kultúráját, az emberi kényelmet szolgáló sokféle intézményeit s általában a város életét a faluval. Oda összpontosul a hatalom, az esztetikai élvezetek, a tudományoknak és művészeteknek minden vívmánya, mely érdemessé teszi az életet arra, hogy éljünk. A faluban mindebből alig van valami s ősszel és télen olyanoknak, kik jobbhoz szoktak, — a faluban élni alig lehet. A rossz, kövezetlen, sáros utak, a szakadó eső, az esti sötétség, az egész élet unalma és egyhangúsága tűrhetlenné válik.

Az a távolság, mely nálunk falu- és város közt van, az egyoldalú fejlődés eredménye. Minden úgy van ma megteremtve, hogy a faluban jelentkező összes kulturális, gazdasági és szellemi erőnek a város veszi hasznát. A falvak embereiből még a tudata is kiveszett annak, hogy ők politikai és társadalmi téren számítanak.

A magyar községnél nincs elhagyottabb és szegényebb. A magyar állam 1600 millió koronás költségvetésében nincs egy számbavehető tétel a községek kifejezett fejlesztésére. A községekhez terhei évről-évre óriási emelkedést mutatnak. A községi pótdadó országos átlaga 1881. évben még 16.8 százalék volt, — ez az arány 1898 évre 34.4 százalékra emelkedett, — az 1908. évre pedig 46.4 százalékra szökkent fel. Száz százaléknál magasabb pótdója ma 1386 községnek van s vannak községek, hol 300, sőt 500 százalék és ezen felüli pótdó terhel a község lakosságát. A legtöbb község 70-90 százalékos pótdó terhe alatt küszködik, és a községek adósságainak szaporodása messze felülhaladja vagyunk szaporodásának arányát.

Az államkormányzás művészete az, hogy az államban élő minden szervezet harmonikus fejlődése egyenlően biztosítottassék. Az egészség, kultúra, a népjólét emeléseért folytatott küzdelemből részt kérnek a községek s arról akarják meggyőzni az illetékes tényezőket, hogy nagy igazságtalanság, hogy mikor a gazdag, hatalmas városokat tízezrekkel kárpótolja az állam az állami teendők ellátásáért, — Debrecen évi 75.000 korona, Szabadkát évi 90.000 korona, — Temesvárt évi 75.000 koronával stb. ugyanezért a községeknek semmit sem juttat. Éppen ezért államsegélyben részesítést íránt közös mozgalmat indítottak, törvényes mozgalmat, kérelmezési jogaik gyakorlásával, s joggal hiszik, hogy az ország összes községei is kaphatnak legalább ugyanannyi államsegélyt, mint amennyit szervezkedésükkel a városok kiküzdöttek.

A községek mozgalmá, kérelme, — melynek napirenden tartására egy új lapot is alapítottak: a Községek Lapját, — méltányos, igazságos és remélhetik is teljesedését.

Megyebizottsági

tagokat választ december hó 2-án, kedden, Kunszentmárton közönsége. Az év végével négy megyebizottsági tag megbízása jár le, tehát négy új megyebizottsági tagot kell választani 6 évre.

Szokatlanul nagy a csend a választás előtt Kunszentmártonban. Szinte ritkaság számba megy, hogy a választás előtt négy nappal nincs korteskedés egyik, vagy másik jelölt mellett. Ugy tűnik fel, mintha nem is lenne választás december másodikán.

Ez a nagy csend amellet bizonyít, hogy Kunszentmárton község közönsége meg van elégedve az eddigi megyebizottsági tagokkal és nem kíván másokat ültetni a helyökbé. Vagyis, az a nagy csend, *elismerés* a megyebizottsági tagok részére, *hogy kötelezettségüket a lefolyt hat év alatt Kunszentmárton irányában hiven teljesítették és azon fáradoztak, hogy a megye részéről Kunszentmárton község minél több előnyben részesüljön.*

De meg is érdemlik ők a nép bizalmát. Alig volt törvényhatósági ülés, melyen meg ne jelentek volna. Ha Kunszentmártonról volt szó, ők voltak ott az elsők megjelenni, mert kötelességüknek tartották, hogy községük érdekében mindent megtegyenek.

Olyan megyebizottsági tagokat kell tehát választanunk, kik eljárnak az ülésekre, akik községük érdekében nem kimélnék sem költséget, sem pedig fáradságot: és nem olyanokat, kik csak a címért pályáznak, de őket sohasem látja a szolnoki közgyűlési terem.

Csak legutóbb is hét megyebizottsági tag ment be Szolnokba a törvényhatósági közgyűlésre, a kunszentmárton—tiszai vasutat megszavazni, 11 pedig itthon maradt. Annyira el voltak foglalva, hogy községük érdekében fölöslegesnek tartották, hogy bemennek ezt a fontos vasutat megszavazni, pedig tudták, hogy a tiszaföldvár—csongrádi keskenyvágányu vasut mellett nagy az agitáció.

Ne pályázzon tehát megyebizottsági tagnak az olyan ember, kit mézes madzaggal sem lehet Szolnokba felcitolni, viszont a közönség se szavazzon olyan jelöltre, kiről tudja, hogy törvényhatósági közgyűléskor nem Szolnokba, hanem a tanyájára, vagy a szőlőjébe megy.

Arról a négy férfiről, kiknek megbízása lejárt, tudjuk, hogy kötelességüket mindig teljesítették, így községünk érdekében cselekszünk, ha ismét őket küldjük fel a megyebizottságba, mert ők a legalkalmasabbak az alkalmasok között.

A nemes lélek

legszebb tulajdonsága, hogy a jóság aranyománcával von be mindeut, amivel léte kapcsolatba jő, hogy önzetlenül magáért a jóért segít a már-már elbukón, letörli a könyező szeméből a jaj gyöngyöző cseppjét; hogy fölemeli, magához öleli a gyöngét, az elnyomottat, az árvát, az elhagyatot.

Ámde ebbe az érdekeköl tönkremozgatott világba olyan kevés az ilyen nemes lélek. Mindenki szalad a maga dolga után, nem érdeklődik a más ügyével, bajával. Ha tesz is jót, csak azért teszi, hogy lássák.

Mennyivel más az igazi jóság. Az csendesen, de annál nagyobb eredménnyel dolgozik.

Azért hajtjuk meg az elismerés lobogóját a József kir. herceg tudóvész szanatórium kunszentmártoni fiókjának fíradalmat nem ismerő alapító elnöke dr. Tánzos Miklósné urasszony előtt, aki mióta a kunszentmártoni fiókot megalapította, folyton dolgozik, fáradozik a tudóbetegek felkarolásán.

A hét folyamán ajánlatára Kiss Péter kovács-segédet vette fel a gyulai szanatórium 90 napi gyógykezelésre, teljesen díjtalanul. Ebből láthatják, akik a szanatórium helyi csoportjának nagy ellenségei voltak, hogy milyen üdvös intézmény az. S ez az a nemes célt szolgáló kultúrtevéző, melyen nagy eredményt érhet el, ha tagjai sorába sűrűbben lépünk s mindannyian segítjük emberbaráti munkájában a magasztos lelkű: Tánzos Miklósné elnököt.

Hirek.

Kunszentmárton, november 30.

— **Eljegyzés.** Dr. Némegy Gyula szegedi ügyvéd eljegyezte Sallai Emmát Szegeden. Gratulálunk.

— **Megyebizottsági tagok választása.** December hó 2-án lesz a nagy nap. Ezen a napon Kunszentmárton négy tagot választ a törvényhatóságba. December 31-én lejár dr. Talányi Ottó, Mátrai Nándor, dr. Neuberger Márk és Turesányi Gáspár megyebizottsági tagok megbízása, helyükbe tehát, a négy megüresedett helyre, négy új tagot kell választani. Amint értesülünk, jelöltek a következők:

Dr. Talányi Ottó
Mátray Nándor
Dr. Neuberger Márk
Gács L. István.

— **Uj közigazgatási lap.** Pest, Heves, Jásznagykunszólók és Csanád vármegyék községei országos mozgalmat indítottak azért, hogy az állami teendők ellátásáért a községek is államsegélyben részesíthessenek. A községek hivatkoznak arra, hogy nagy, hatalmas, gazdag városok tekintélyes államsegélyben részesülnek és az állam tízezrekkel kárpótolja az állami teendők ellátásáért. Kisebb városok is megfelelő államsegélyhez jutottak. Az 1526 lélekszámmal bíró Ruszt városa évi 11.000 korona, az 1919 lélekszámmal bíró vagyonos Nagyrőce szintén évi 11.000 korona államsegélyt kapnak. A községek joggal hivatkoznak rá, hogy ők is teljesítenek állami teendőket, s így őket is megilleti az államsegély. Hogy ezt a kérdést állandóan napirenden tarthassák, — a községek magas színvonalu új közigazgatási hetilapot indítanak „Községek Lapja” címen. A lap programja: a községek egyetemes érdekének megvédése, a községek gazdasági és kulturális felvirágzásának elősegítése, a községeknek a városok mintájára államsegélyben való részesítése iránt országos mozgalom indítása, a községeknek egy érdekszövetségbe tömörítése, közigazgatás korszerű reformjának követelése, a községi jegyzőknek a községi önkormányzat

élére állításáért erélyes küzdelem indítása, a községi közigazgatás körébe eső szakkérdések megvitatása, a községi szociálpolitika, a községi pénzügy, hitel, középítkezés, közüzemek, községi gazdaság és háztartás körébe eső kérdések s általában a községi étellel összefüggő ügyek modern, magas színvonalon való tárgyalása, a hasonló külföldi irodalom és községi intézmények ismeretése. A lap a legkiválóbb szakírókat s a községek vezetői közül a legjobbakat tömöríti maga köré. Előfizetési ára évi 16 korona. Szerkesztőség és kiadóhivatal Budapest, Vörösmarty-utca 20 szám alatt van.

— **A kamatláb leszállítása.** Nagy örömmel és meglepéssel értesült Magyarországi polgársága arról, hogy az Osztrák-magyar bank a hivatalos kamatlábat 1/2 százalékkal le szállította. Ennek a leszállításnak a hatását érezni fogjuk mindnyájan, mert olcsóbb lesz a pénz és lassanként megszűnik a nagy pénzdrágaság.

— **Vörheny.** A vörheny ismét terjedőben van Kunszentmártonban. Napról-napra több a megbetegedések száma. A hatóság mindent elkövet, hogy a járvány terjedését megakadályozza. Ha a vörheny nem szűnik, az iskolákat is bezárják.

— **Szegény iskolás gyermekek élelmezése.** Isten parancsolja, jó szív diktálja „Szegd meg kenyeredet az éhezőknek.” Van éhező — sajnos — bőven; vannak kenyér szegők is — hál’ Isten — elegen. Schöber Alajos állami igazgató az ő szegény, sőt éhező iskolás növendékei érdekében tette meg a lehető legtöbbet. Irgalmasságból egyrészt, a szegény gyermekek rendes iskolabajlásának biztosítása céljából másrészt, házalt, kilincsel s megnyitottak előtte a házak, ebben a jó szívek, — ezekkel együtt a magtárak, éléskamrák és a pénzestárcák és hála az irgalmas lelkeknek, az adományokból ma már (e hó 20-tól) 30 nagyon szegény iskolás gyermek kap naponként az iskolaépületben meleg ebédet, levest és főzeléket, vagy tésztát, hetenkint egyszer húst is. Az élelmezés tart a leghidegebb téli hónapokban, — tehát április 1-ig. A szünnapok az ingyen ebéd osztásban is szünetet jelentenek. Érdeklődők a szegény gyermekek élelmezését déli 12 órakor naponként megtekinthetik. Részint nyugtatónyozás céljából, részint pedig, de főképp hála elismerésből, itt közöljük a nemes szívű adakozók neveit s egyben adományait: Fazekas Pál 3 véka buza, özv. Fazekas Gáspárné 2 véka buza, ifj. Dósa István 2 véka buza és 2 liter zsir, Kiss F. Péter 3 véka buza, N. N. 5 kor, özv. Szabó Józsefné 1 köböl buza, Cseuz Kálmán 10 kor. Lengyel György 2 véka buza, Dósa Lajos 2 véka buza, Róth Izsó 1 véka buza, Takács Károly fűszerek, dr. Jóna Gyula 10 kor, Cseuz Demeter 10 kor, ifj. M. Kovács István 2 véka buza, Fazekas Imre 2 véka buza, 1 liter zsir, Herczeg János 20 kor, Dezső Mór 6 kor, dr. Turcsányi György 10 kor, Papp Kálmán 1 véka buza, 1 liter zsir, ifj. Fazekas Pál 1 véka buza, M. Kovács Kálmán 2 véka buza, Bozóky Álmos ami kell, Kiss L. Pál 2 kor, özv. Kiss Pálné 1 véka buza, Dósa György 1 véka buza, Doba Joakhim 1 véka buza, Kiss Dávid 2 kor, Miksa Oszkárné 1 zsák krumpli, Fazekas Lajos 1 zsák krumpli, fél véka bab, Popovics Gábor 7 kor, Pap Antal 1 kor, S. Kovács József 1 véka buza és Rozsi J. 2 kor. A nemes szívű adakozóknak köszönetet mond ez uton Schöber igazgató.

— **A kolera.** Vármegyénkben a kolera megszűnt, az elmúlt héten újabb megbetegedés nem történt.

— **A műtrágyák használatának fejlesztése.** A műtrágyák termésközzelő hatásának tudatában van ma már mindenki. Az utóbbi évek nagy termésközzelői jóformán mindenkit meggyőztek már arról, hogy a modern gazdálkodásnak elengedhetetlen kelléke a műtrágyák kiterjedt alkalmazása. Mégis vannak uradalmak, közpirtokosok, amelyek többnyire forgatóke hiánya miatt — nem alkalmaznak műtrágyát. Ezen a bajon kíván segíteni az alakulóban levő többtermelő részvénytársaság olyan módon, hogy ingyen műtrágyát fog kiosztani, melynek ára csak többtermelés esetén fizetendő meg, a mutatkozó nyereségen pedig osztozik a részvénytársaság a föld tulajdonosával. Fontos közgazdasági feladatot fog tehát teljesíteni a részvénytársaság, melynek alakulása és működése elé különösen a gazdakörök néznek nagy érdeklődéssel. A Többtermelő Részvénytársaság ideiglenes irodája (V. Mérleg-utca 11.) megkezdésére szívesen küld részvényaláírási ívet.

— **Automobil baleset.** Az elmúlt vasárnap egy 877-es számú autobiltól — Szelevény és a szőlők között — a műton megbokrosodtak Józsa Lukács kunszentmártoni lakos lovai. A kocsiiban Józsa Lukács és feleségén kívül ott ült Kuruc Mihály kaspás két kis gyermekével. A megbokrosodott lovak magukkal vonszolták a felfordult kocsit, szanaszét hagyva a benneülőket. Józsané bal lábát törte, Kuruc Mihály az arcán szenvedett könnyebb sérüléseket. A két kis gyermeknek csodálatosképpen semmi baja sem történt. Többször fordult elő már községünkben is autóközti szerencsétlenség s ezek előidézőit az esetről történt szokásos jegyzőkönyv felvétele után az illetékes tényezők mégis csak futni engedték. Tapasztaltuk már nem egyszer, hogy egyes automobilozó közveszélyes gyorsasággal fut végig közlekedő utcáinkon s a helyett, hogy a törvény szigorú szabályait figyelembe venné — lassabb menésre fékezne a közlekedő vonalakon — virtusságból annál inkább gyorsabb futásra engedí az a fene füstnélküli gépezetet. És ilyenkor szoktak leginkább előfordulni a szomorú kimenetelű balesetek. Botránys és büntető törvénybe ütköző kihágást követnek el mindazok, kik ily szerencsétlenségeknek az okozói. És az illetékes tényezők? Jegyzőkönyvet vesznek fel az esetről. Schluss!

— **Pénzt, vagy — kalapot!** Vasárnap, az ünnep tiszteletére fölvetve az ünneplőruháját, új kalapját, kezébe vette a tájékozóját öreg K. Kiss Mátyás és elindult a piacra „szórakozni“. Zsebébe tett negyven fillért, hogy azért iszik egy üveg pálinkát és megvillásreggelizik. Utközben betért a depóba és mivel nagyon jól esett neki a pálinka, — nem gondolva a következményekre, — meg-repetálta. Ácsorgott, komázott egy kicsit, aztán betért az egyik hentes boltba. El is fogyasztott egy tányér kocsonyát, mi közben kispékelte, hogyan és mint vágja ki magát. „Hát kérem, asszonyom, fizetek; de ni-ni, nincs huszonnégy fillérem, csak tizenegy, majd megadom a többi“. De az asszonyhentes szigorúan követelte az egész összeget. Miután látta, hogy nincs pénz, oszt' nincs, lekapta a Mátyás fejéről a kalapot azzal, hogy ott tartja zálogba. De K. Kiss Mátyás nem akart kalap nélkül a piacra menni, könnyörgésre fogta a dolgot. Mivel azonban az asszonyhentes szíve hajthatatlan maradt, lármáznai kezdtek. A piac összecsendült, rendőr is akadt, aki aztán Salamon ítéletet hozott a felek kölcsönös meghallgatása után: „Itt a kalapja öreg, a nélkül nem mehet haza, mert hideg van, hanem hagyja itt a tájékozóját az adósságba!“ A felek ebbe belenyugodtak és az öreg fejcsóválva, szomorúan, pipa nélkül indult el haza.

— **A husárok.** Lapunk legutóbbi számában megírtuk, hogy Kunszentmártonban a juhhus 1 korona 20 fillér, a sertés pedig 1 korona 60 fillér. Az elmúlt vasárnap a hentesek testületileg megjelentek lapunk szerkesztőségében és tiltakoztak az ellen, mintha a juh 1 korona 20 fillér, a sertés pedig 1 korona 60 fillér volna, mert a juhhus kilogrammja 1 korona 12 fillér, a sertés pedig 1 korona 40 fillér. Készséggel helyre-

igazítjuk előbbi értesülésünket és szívesen vesszük, ha a husárok lejjebb szállnak, azonban, — constatáljuk, — nem sokat tévedtünk és bizony ezért nem igen helyénvaló volt a tiltakozás. Jobban szeretnénk volna, ha derék hentesek, tiltakozás helyett, a szentesi husárhoz alkalmazkodnak, hol juhhus 80 fillérért, sertést pedig 1 korona 16 fillérért lehet kapni minden husszékben.

— **A régi olcsó élet.** Ha manap két ember beszélni kezd, öt perc múlva kétségtelesen rátér a drágaságra, visszavánszolja a régi időt, amikor sokkal olcsóbb volt minden.

Alább közlünk néhány kivonatot egy régi hivatalos írásból, melynek címe a következő: 1815-ik esztendei böjt más hava 29-ik és következő napjaiban Szegvár helységében tartott tekintetes nemes Csongrád vármegyének közgyűlése alkalmatosságával a cégbeli mesteremberek kézi műveinek és munkáik ára szegődött cselédek, szolgák és napszamosok bére.

A vendégfogadósokra nézve reguláris árszabály:

Egy portio leves, bármely féle legyen is, 2 krajcár.

Tehénhus a hozzávalóval együtt 4 krajcár.

Egy portio bármely néven nevezendő főzelék 5 krajcár, detto be tsinált, ide értve a bőti eleséget is, 8 krajcár, detto téstás étel 8 krajcár, rostélyos petyenye, avagy vesepecsenye 4 krajcár, detto sertés 8 krajcár.

Egy fertál csibepetyenye 8 krajcár.

Egy fertál libapetyenye, vagy káspetyenye 8 krajcár. Egy portio pujska, vagy borjuhus petyenye 12 krajcár.

Egy portio sült hálnak bármely neme 12 krajcár.

Megjegyzés: Bármely petyenyéhez a fentebb kitett taksák mellett salátát is kötelesek adni a kortsnárosok.

Ha pedig egy társaságban többen esznek, ezen esetben 3 tál ételért fog fizetni minden személy 10 krajcárt.

Azon esetre, ha a 3 tál ételen kívül petyenye is adatik, 16 krajcárt.

Hat tál ételért, ide nem értve a bort és a kenyeret, 30 krajcárt.

De jó lenne az ilyen olcsó helyre ma — traktába menni.

— **A mozi** mai előadásán, mint előzőleg, ismét tartalmas előadásban lesz részünk. Színre kerülő képek közül kiemelkedő a „A vörös csók“ 2 felvonásos dráma és a „A 13-ik ezred hőse“ című 2 felvonásos kacagató történet. A jövő vasárnap a „Pompeji utolsó napjai“ című hatalmas film-dráma kerül színre, felolvasással egybekötve, mely darabbal a jövő számunkban foglalkozunk. Ezen tudományos előadást ajánljuk olvasóink figyelmébe.

— **Iskola, oimer és zászló nélkül.** A csépaik 4—5 év előtt egy szép, tágas iskolát építettek. Az iskola külső falán azonban még a mai napig sem látható cimer, felirat vagy zászló. Ily soká hajtják végre a törvény rendelkezéseit?

— **Országos vásár Békéscsabán.** A békéscsabai idei utolsó, negyedik országos vásárt december hó 5—8 napjain fogják megtartani. A vásár négy napig tart. Első napján, december 5-én, pénteken, szarvasmarha-, juh-, sertés- és kecskevásár. Második napján, szombaton, lóvásár. Harmadik és negyedik napján, vasárnap és hétfőn, általános kirakodó vásár.

— **Tűz.** November hó 28-án, pénteken délelőtt kigyuladt F. Kiss Dávid istvánháza tanyáján egy árpaszalma és egy zabszalma kazal. A kunszentmártoni tűzoltók mentek ki a helyszínre és nagy erőmegfeszítéssel a tüzet lokalizálták is. A kár jelentékeny.

— **Birtokváltások.** A kunszentmártoni kir. járásbírószék telekkönyvi osztályánál az elmúlt héten a következő birtokváltások jegyeztettek be: Józsa Ilona öz. A. Kovács Gergelyné megvette Karsai F. Ferenc földjét 5400 koronáért. Kecskés Ferenc és neje megvették Kiss S. Antal földjét 500 koronáért. Dósa Lajos és neje megvették Kiss S. Antal földjét 7300 koronáért. Berta I. Mátyás és neje megvették Balla N. Péter földjét 1300 koronáért. Somodi Mihály megvette Balla András és neje házát 810 koronáért. Gulyás István és neje megvették Kis Demeter és neje beltelkét 32 koronáért.

— **Kivonat az anyakönyvből.** Kunszentmártonban 1913. november 22-től november 29-ig születtek: Huszár András, Bárány Erzsébet, Molnár Ferenc József, Lazi József, Árvai János. Házasságot kötöttek: Tóth Albert és Biró Franciska, Hegedüs János és Kovács Rozália, B. Tóth Gáspár és Sulyok Erzsébet, Kuna Péter és P. Kocsis Ilona, Árvai János és Takács Julianna, Jakobei Sándor és Majzik Margit, K. Farkas Máté és Pajer Etelka. Elhaltak: Zs. Hegedüs Balázs 21 hónapos, Zs. Hegedüs Katalin 18 napos, Majzik Erzsébet 15 hónapos, Szepesi Gyula 2 hónapos.

Özv. Némegy Gyuláné templomtéri házában

kiadó üzlethelyiségek

vannak. Értekezhetni a tulajdonossal.

52% erősségű

valódi kistüsti házi

törkölyt és szilvapálinkát

vizfehéret 1 korona 60 fillér árban szavatosság mellett szállít

Ilona szőlőtelep, Czegléd.

A már világhírű Kolozsvári (Heinrich)

Szent László fertőtlenítő

**Pipere-
szappan**

kincset ér a háznál. Biztosan megóv minden ragályos betegségtől és a mellett remek illatával kiváló bőrfinomító anyaga folytán elsőrangú kosmetikai cikk.

Kapható mindenütt. Ara 70 fillér.

Az őszi idényre
divatos női kalapok, kalapformák meg-
érkeztek

Silberstein T.

divatárusnő,

Kunszentmárton, az új zsidó templom mellett.

Átalakítások, javítások gyorsan
és izlésesen eszközöltetnek.

Fényképészet

Tizenöt éve Kunszentmártonban
jó hírnévnek örvendő fény-
képészeti műtermem most ujjon-
nan van berendezve. Ugyanis
ott a legjobb kivitelű fényképek
készülnek és pedig, szalon-,
táj-, csoport és színes képek.
Valamint sirkőbe porcellánra
égetett képek, ugyszintén

életnagyságu képek

a legjobb kivitelben.

Tisztelettel

Sáray Szabó Albert

fényképész.

Eladó üzletek.

BALLA ANTALNAK a régi
vásártéren levő

háza, fűszer és
vegyes-üzlettel

együtt, továbbá a Bethlen-
utca 1115 számú

háza, korcsmával,
italmérésí joggal

eladó. Bővebb felvilágosítást
ad a tulajdonos, Balla Antal
vendéglős.

Talmácsi Imrénék

a Batthányi-utcában levő 87
számu

h á z a

az Apatócki János-féle korcsma
szomszédságában, kedvező fel-
tétel mellett ELADÓ. A ház
áll 3 szoba, 2 konyha és melr
léképületekből — 268 négy-
szögöl telekkel. Vízvezeték be-
vezetve. Értekezhetni lehet az
eladó háznál.

A világ legjobb tetőfedő anyaga.

GYÁRI LERAKAT: Kunszentmártonban,
IFJ. TOMONYICKA JÓZSEFNÁL.

„VARAZSFUVOLA.“

Bárki egy óra
alatt megtanul-
hat rajta játszani.
A „Varazsfuvola
rendkívül kelle-
mes 20 acél trom-
bita hanggal és
4 erős bőgővel
van ellátva. Dí-
szes kivitelben,
kotta füzettel, da-
lokkal, tokkal,
ajándékkal együ-
csak 4 korona.
Csakis Wágner

„Hangszer Király“

országzserte elismert legolcsóbb hangszerárú-
házában kapható.

Budapest, József-körut 15. — Gyorsító műhely
érjen fényképes hangszerárjegyzéket.

Eladó temetkezési vállalat.

Özv. Matyus Andrásné dus felsze-
relésű temetkezési vállalata örök áron

ELADÓ.

Bővebb felvilágosítást ad Doraki András bognár-
mester Szelevényen.

Eladó méz.

Elsőrendű kifogástalan tiszta akác-mézet 5 klgmos
postadobozokban bérmentve 10 koronáért,

Elsőrendű kifogástalan zamatu tiszta fű-mézet 5 ki-
logramos postadobozokban bérmentve 9 koronáért,

Elsőrendű kifogástalan tisztes különböző virág-mézet
5 klgmos postadobozokban bérmentve 8 koronáért,

Gyönyörű szép cseinege sejtés-méz kilogramonként
2 koronáért bérmentve küld

Kovács Elek

méhész, Kunszentmárton.

25 klgnál nagyobb vételeknél külön árain vannak.

ORVOSOK

ajánlják, mint legelismertebb köhögés elleni
szert a **KAISER-féle**

Mell-karamellákat

a Három fenyő védjeggyel.

Milliók használják

Köhögés

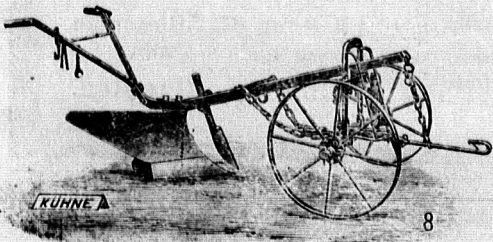
ellen. Rekedtség, elnyálkásodás, szamárköhö-
gés, katarus, gégefájás stb. minden előforduló
hűlés ellen.

6100 köszönő és hálalevél orvosoktól és
magánosoktól igazolják a biztos
eredményt.

Étvágygerjesztő és legízletesebb bombonok.

Csomagonként 20 és 40 fillér, dobozonként
60 fillérért kapható

LUKÁCS ANDOR és POPOVITS GÁBOR
gyógytárában és minden hazai gyógytárban.

Kunszentmárton, Tiszanagyrev, Inoka, Cibakháza, Kürt, Ugh,
Sas, Csépa, Szelevény, Mesterszállás községek gazdaközönségének
szives tudomására hozzuk, hogy gyári vállalatunk képviselőt az ottani vidékre

Bozsik János és Tsa uraknak
Kunszentmárton

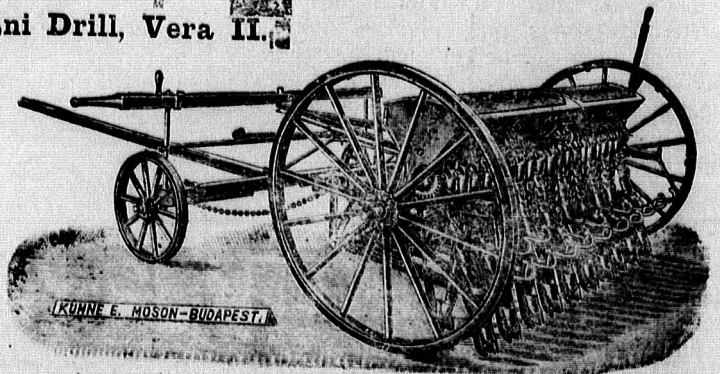
adtuk át és kérjük, hogy bizalommal nevezettekhez fordulni sziveskedjenek. Bozsik János és Tsa összes gyártmányaink-
ban nagy raktárt tart, ahol gépeink természetben megtekinthetők.

Az őszi idényre ajánljuk Hungária Drill, Mosoni Drill, Vera II.,
hirneves vetőgépeinket, ekéinket, boronáinkat és egyéb
talajmivelő eszközeinket, kukoricamorzsológóinkat 10-féle
nagyságban, szecsavágóinkat, répavágóinkat stb. stb.

Benzin és nyersolaj motorok.

Tisztelettel

KÜHNE Mezőgazdasági Gépgyár R.-T.
Moson — Budapest.

Nyomatott Wolf Dezső könyvnyomdájában Kunszentmárton.